

Qazaq Green сертификаттау бағдарламасы Qazaq Green Certificate

Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының стандарты

Парниктік газдар жобасының қоршаған ортаға және қоғамға әсеріне қойылатын талаптар 1.0 нұсқасы

Кіріспе

1. Бұл талаптар Qazaq Green сертификаттау бағдарламасының стандарты (бұдан әрі – QGCP стандарты) шеңберінде қолдану үшін әзірленді және парниктік газдар бойынша жобаның жобалық құжаттамасын әзірлеу кезеңдері қолданылады.
2. Қоршаған ортаға және қоғамға әсер ету талаптары QGCP стандартына сәйкес жүзеге асырылатын барлық парниктік газ жобаларына қолданылады.
3. QGCP стандартына сәйкес іске асырылатын парниктік газ жобалары қоршаған ортаға және қоғамға оң әсер етуі, Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсаттарына (ТДМ) қол жеткізуге ықпал етуі тиіс.
4. QGCP стандартына сәйкес жүзеге асырылатын парниктік газ жобалары қоршаған ортаны қорғау, қоғамның құқықтары мен мүдделерін қорғау саласындағы ең үздік тәжірибелерді басшылыққа алуы керек:
 - жобалардың зиян келтірмеуін және халықаралық құқықтың, ұлттық және жергілікті заңнаманың нормалары мен ережелерін сақтай отырып жүзеге асырылуын қамтамасыз ету;
 - тәуекелдер мен қоршаған ортаға және қоғамға әсерді, сондай-ақ жобаның тұрақты дамуға қол жеткізуге қосқан үлесін анықтау;
 - қоршаған ортаға және қоғамға теріс әсер етудің алдын алу, азайту, азайту немесе өтеу және тиісті тетіктер қалай бақыланатыны, басқарылатыны және қолданылатыны туралы ақпарат ұсыну;

- қозғалған қауымдастықтардың және басқа да мүдделі тараптардың құқықтарын тануды, сондай-ақ олардың толық және тиімді тартылуы мен консультацияларын қамтамасыз ету;
- тұрақты байланыс және шағымдарды қарау тетіктерін әзірлеу және қолдау, сондай-ақ қозғалған қауымдастықтардың жобаның артықшылықтарын пайдалану мүмкіндіктері мәселелері бойынша.

5. QGCP стандарты, егер бұл Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасында немесе басқа ұйымдардың, атап айтқанда халықаралық, шетелдік, қазақстандық қаржы институттарының талаптарында көзделмесе, парниктік газдар бойынша жобалардың қоршаған ортаға әсерін бағалауды міндетті түрде жүргізуді талап етпейді. Сонымен бірге QGCP экологиялық бағалау бойынша міндетті халықаралық және қазақстандық талаптар сақталмаған жобалар бойынша парниктік газдардың азаюын сертификаттамайды.

6. Парниктік газдар бойынша жобаларды әзірлеушілер жобаның қоршаған ортаға және қоғамға, оның ішінде өздері жүргізген бағалау негізінде зардап шеккен қауымдастықтардың әл-ауқатына әсерін сипаттау жобалары бойынша өздерінің жобалық құжаттамасына енгізуі тиіс.

7. 6-тармақта көрсетілген қоршаған ортаға және қоғамға әсер ету жөніндегі ақпарат мыналарды қамтуы тиіс:

1. парниктік газдар бойынша жоба қызметінің сипаттамасы және оны іске асырудың географиялық аймағы;
2. тиісті талаптар бойынша реттеуді жүзеге асыратын қолданыстағы заңнамаға, ережелер мен рәсімдерге және мемлекеттік органдарға шолу;
3. мүдделі жұртшылықтың (зардап шеккен қауымдастықтар және басқа да мүдделі тұлғалар) қалай анықталғанын сипаттау, егер қажет болса, оған қоғамдық консультациялар мен ақпараттандыру жоспарын енгізу;
4. парниктік газдар жобасының қоршаған ортаға қауіптері мен әсерлері туралы ақпарат, соның ішінде ауа сапасы, су сапасы, топырақ сапасы, қалдықтарды басқару, жануарлар мен өсімдіктер әлемін, табиғи тіршілік ету ортасын сақтау, климатқа әсерді азайту және климаттың өзгеруіне бейімделу және т.б.;
5. әсер ететін қауымдастықтарға тәуекелдерді/әсерлерді анықтау процесінің қысқаша сипаттамасы;
6. жер мен табиғи ресурстарды иелену және пайдалану құқығы, табиғи ресурстарға қолжетімділік, азық-түлік қауіпсіздігі, жер және өзге де қақтығыстар, экономикалық даму мен жұмыс орындары, мәдени мұра, адамдардың қоныс аударуы және т.б.

сияқты факторларды қоса алғанда, парниктік газдар бойынша жобаның қоғамға қауіптері мен әсерлері туралы ақпарат.

8. Парниктік газ жобаларының қоршаған ортаға және қоғамға тигізетін тәуекелдері мен әсерін жоба әзірлеушілері тиісті ерікті тетіктер мен стандарттар, оның ішінде Дүниежүзілік банктің Әлеуметтік-экологиялық қорғаныс ережелері, Климаттық қауымдастық және биоалуантүрлілік альянсының стандарты (CCBA), Қоршаған ортаға және қоғамдастыққа әсерді бағалау, бақылау және есеп беру үшін әлеуметтік көміртегі стандарты тәрізді халықаралық тетіктер арқылы анықтауға, бағалауға және басқаруға болады.

9. Парниктік газдар жобасының қоршаған ортаға тигізетін қауіптері мен әсерлері туралы ақпарат оларды бағалау нәтижелеріне негізделеді, ол:

- тәуекел/экспозиция түрлерінің әрқайсысын анықтауы;
- берілген тәуекелді/әсерді оң, теріс немесе бейтарап деп жіктеуі және тәуекел санатын негіздеуі;
- кез келген теріс әсердің алдын алу, азайту, азайту немесе өтеу жолын сипаттауы;
- тәуекелдер мен әсерлерді қалай, қаншалықты жиі және кім бақылайтынын егжей-тегжейлі сипаттауы;
- Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсаттарына (ТДМ) оң әсер етудің қалай ықпал ететінін сипаттауы тиіс.

10. Парниктік газдар жобасының қоғамға тигізетін қауіптері мен әсерлері туралы ақпарат оларды бағалау нәтижелеріне негізделеді, ол:

- әрбір тәуекелді/әсерді анықтауы;
- тәуекелдерді/әсерлерді оң, теріс немесе бейтарап деп жіктеуі және тәуекел санатын негіздеуі;
- мүдделі тараптармен консультациялар процесі туралы (мысалы, отырыс хаттамалары, қатысушылар тізімі), оның ішінде мүдделі тараптардың ескертулері мен ұсыныстары және олардың қалай ескерілетіні туралы толық ақпарат ұсынуы;
- мүмкін болса, жобаны іске асыру нәтижесінде адамдардың (ерікті немесе мәжбүрлі) қоныс аудармауының дәлелдерін ұсынуы;
- жобаның кез келген теріс әсерінің алдын алу, азайту, азайту немесе өтеу жолын сипаттауы;
- тәуекелдерді/әсерлерді бақылау қалай жүзеге асырылатынын, қаншалықты жиі және кім екенін егжей-тегжейлі сипаттауы;
- мүмкіндігінше зардап шеккен қауымдастықтармен тұрақты байланыс тетігін және шағымдарды қарау тетіктерін сипаттауы;
- оң әсердің тұрақты даму мақсаттарына қалай ықпал ететінін сипаттауы тиіс.

11. Парниктік газдар бойынша жобаларды әзірлеушілер парниктік газдар туралы есептерде қоршаған ортаға және қоғамға барлық жағымсыз әсерлерді немесе оларға келіп түскен қоршаған ортаға және қоғамға теріс әсер ету туралы мәлімдемелерді, сондай-ақ осы жағымсыз әсерлердің алдын алу, азайту, азайту немесе өтеу жөніндегі тиісті шараларды көрсетеді. Олар сондай-ақ жобаны іске асыру нәтижесінде қоршаған ортаға және қоғамға жағымсыз әсерлер анықталмағанын немесе жойылмағанын растайды.

12. QGCP, егер қоршаған ортаға және қоғамға жойылмайтын немесе өтелмейтін жағымсыз әсерлер анықталса немесе болашақта қоршаған ортаға және қоғамға теріс әсер етудің ықтимал елеулі қаупін тудырса, парниктік газдар жобасын тіркеуден, парниктік газдар шығарындыларын азайтуды сертификаттаудан, парниктік газдар шығарындыларының сертификатталған азайтуларын беруден бас тартуға құқылы.